

ЛІКУВАННЯ ВРОДЖЕНО КЛИШОНОГОСТІ ЗА МЕТОДОМ ПОНСЕТІ

ЛІКУВАННЯ ВРОДЖЕНО КЛИШОНОГОСТІ ЗА МЕТОДОМ ПОНСЕТІ – Проведено аналіз лікування вроджено клишоногості у 30 дітей віком від 1 місяця до одного року за даною методикою. В усіх дітей спостерігалися позитивні результати, стопа не відрізнялась від нормально. У 3-х дітей під загальним знеболюванням здійснено поперечну ахіллесотомію. З метою профілактики рецидиву захворювання усім дітям накладено на ніжки ортопедичні брейси. Висока ефективність, простота, економічність даного методу є підставою вважати його стандартом лікування дано недуги.

ЛЕЧЕНИЕ ВРОЖДЕННОЙ КОСОЛАПОСТИ ПО МЕТОДУ ПОНСЕТІ – Проведен аналіз лічення вродженої косолапости у 30 дітей віком від 1 місяця до 1 года даним методом. Во всех случаях наблюдались положительные результаты лечения, стопа не отличалась от нормальной. У 3 детей осуществлено поперечное пересечение ахиллового сухожилия. С профилактической целью всем детям на ножки надевали ортопедические брейсы. Высокая эффективность, простота, экономичность данного метода есть основанием считать его стандартом лечения этого заболевания.

TREATMENT OF CONGENITAL CLUBFOOT BY PONSETI METHOD – The analysis of treatment of congenital clubfoot in 30 children aged from 1 month to 1 year using this method has been conducted. In all cases have been the positive results of treatment, the foot has not been different from normal. In 3 children has been carried the cross intersection of the Achilles tendon. With preventive measures to all children on foot have been worn wear orthopedic braces. High efficiency, simplicity, economy of this method is the basis to consider it the treatment standard of this disease.

Ключові слова: природжена клишоногість, метод Понсеті.

Ключевые слова: врожденная косолапость, метод Понсети.

Key words: congenital clubfoot, Ponseti method.

ВСТУП Щорічно у світі народжується більше 100 тис. дітей із вродженою клишоногістю. Частіше хворіють хлопчики, у 30-50 % випадків спостерігається двобічне ураження стоп. Причини розвитку цієї недуги остаточно не вивчено [1-3].

Ефективність лікування традиційними методами становить 58 %. Метод Понсеті (Ponseti), запропонований американським ортопедом Ігнасіо Понсеті, є стандартом консервативного лікування клишоногості у США та в більшості країн Європи. Ефективність методу – 89 % [4].

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ Клишоногість в більшості випадків може бути відкоригована протягом перших 2-х місяців методом Понсеті (мануальна корекція) етапними гіпсовими пов'язками з мінімальним використанням хірургії або без неї. 35-річний досвід даного методу підтверджений багатьма світовими клініками.

Техніка корекції стоп за методом Понсеті є простою, доступною і може застосовуватися як ортопедами, так і фахівцями інших спеціальностей.

Метод лікування є економічним, ефективним, що значно знижує кількість інвалідів внаслідок клишоногості [1, 5].

Лікувати клишоногість потрібно відразу ж (на 7-10 день) після народження. Якщо ви розпочали лікувати клишоногість до 9 місяців, більшість компонентів недуги можуть бути відкориговані при за-

стосуванні даного методу. Більшість деформацій можуть бути усунені протягом перших 6 тижнів (5-6 гіпсових пов'язок) при щотижневій заміні гіпсових пов'язок. Підшкірну тенотомію ахіллесового сухожилка застосовують для завершення корекції еквінусно деформації стопи.

Перші 4-5 гіпсових пов'язок накладаються як можна раніше після народження дитини.

Першим елементом методу є усунення кавуса (високе склепіння стопи).

Корекція стопи полягає у відведенні стопи при фіксованій голівці таранно кістки (визначення розташування голівки таранно кістки є надзвичайно важливим). Стопа ніколи не пронується [3, 4].

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА Х ОБГОВОРЕННЯ

В обласній дитячій клінічній лікарні проведено лікування за даною методикою 30 дітям віком від 1 місяця до 1 року. Перед кожним накладанням гіпсово пов'язки, із стопою здійснюють певні маніпуляції. Стопа утримується в положенні максимально корекції. Знімає та накладає гіпсові пов'язки лікар. Стопа знаходиться не довше 1 год без гіпсово пов'язки. Гіпсову пов'язку накладають від кінчиків пальців до паху в положенні згинання у колінному суглобі під прямим кутом.

При першому гіпсуванні коригують кавус і приведення. Стопа залишається в положенні еквінуса. При другому, третьому і четвертому гіпсуванні усували приведення та варус п'яти. Після п'ято гіпсово пов'язки здійснюють підшкірне перерізання ахіллесового сухожилка у 3-х дітей. Операцію здійснюють під загальним знеболюванням. Сухожилки перерізають на 1,5 см вище п'ятової кістки, утримуючи стопу в положенні максимально можливо тильно флексії. Стопу фіксують гіпсовим чобітком в положенні відведення стопи на 60° відносно фронтально площини великогомілкової кістки. Тривалість фіксації 3 тижні. Через 3 тижні пов'язку знімають.

Так, як ортопедичні черевики не утримували стопу у правильному положенні, застосовували брейси – ортопедичне взуття (черевички) з відкритими пальчиками, високою задньою частиною, які сполучені між собою металевою планкою (виготовлені в інституті патології хребта і суглобів ім. проф. М.І. Сітенка НАМН України, Харків). Перші 3 місяці брейси не знімають цілодобово. Потім стопи фіксують в нічний час (12 год) і в денний час, від 2 до 4 год, щоб середній термін фіксації становив 14-16 год. Після завершення курсу лікування (до накладання брейсів) стопи мали правильну форму, були еластичними, м'якими без рубців і мало чим відрізнялись від нормальних стоп (рис. 1, 2).

В усіх випадках на боці клишоногості мало місце вкорочення стопи в межах 1-1,5 см, зменшення периметру гомілки в межах 1 см на рівні середньої третини, про що попереджали батьків до по-

Рис. 1. Вроджена двобічна клишоногість.

чатку лікування. Ці зміни не є ускладненням дано методики лікування і спостерігаються практично в усіх хворих з вродженою клишоногістю.

ВИСНОВКИ Метод Понсеті значно відрізняється від традиційних методів лікування вродженої клишоногості (усунення порожнистої деформації, вправлення підвипухлого човноподібного кістки, поперечна ахіллесотомія, застосування брейсів) і характеризується надзвичайною ефективністю та швидкістю отримання позитивних результатів. Тому його можна вважати стандартом лікування даної недуги.

Рис. 2. Вроджена двобічна клишоногість. Лікування за методом Понсеті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Верещагин С.И. Ошибки и осложнения при лечении детей с врожденной косолапостью по методу Понсети / С.И. Верещагин // Збірник наукових праць XV з'їзду ортопедів-травматологів України. – Д. : Ліра. – 2010. – 484 с.
2. Кикош Г.В. Возможности лечения врожденной эквинусно-полловарусной деформации стоп (ВЭПВДС) у детей с использованием методики ПОНСЕТИ / Г.В. Кикош, А.И. Корольков // Збірник наукових праць XV з'їзду ортопедів-травматологів України. – Д. : Ліра. – 2010. – 483 с.
3. Ortosite. net84. net/articles/clubfoot-ponseti-treatment/1 // Лечение косолапости по методу Понсети. – 4 ноября. – 2010.
4. Tuz. kiev. ua // Косолапость: лечение по методу Понсети. – 17 августа. – 2010.
5. turner. ru /forum/index. php // Лечение врожденной косолапости по методу Игнасио Понсети (Ignacio Ponceti). – 19 марта. – 2010.

Отримано 11.01.11